

FoU-podden Avsnitt 4, Yrkeshandledning

>> Fanny: Så vill jag ändå säga att det här är ett underbart jobb, socialt arbete och socialsekreterarrollen är oerhört viktig och kan vara ett oerhört kreativt och roligt jobb.

[Musik]

>> Lena: Hej och välkomna till FoU-podden, det här är fjärde avsnittet av vår podd och det kommer att handla om yrkeshandledning. Med mig här i studion har jag Fanny Marell och Susanne Gregor och jag som leder podden heter som vanligt Lena Stenbrink. Välkomna!

>> Fanny och Susanne: Tack!

>> Lena: Kan ni berätta lite vilka ni är

>> Susanne: Susanne Gregor heter jag, jobbar som socialsekreterare i Flen sen två år drygt, examinerad som socionom 2010. Och har jobbat inom en annan myndighet sedan dess så inom socialtjänsten är jag inte så gammal.

>> Fanny: Och Fanny Marell heter jag. Jag är handledare här på FoU och är socionom, leg psykoterapeut, handledare och lärare.

>> Lena: Många saker!

>> Fanny: Ja

>> Lena: Ja du handleder ju då den här yrkeshandledningen och Susanne är deltagare. Kan ni berätta lite, varför har ni den här?

>> Fanny: Som jag har förstått det, jag blev inbjuden av FoU i den här delen som egentligen är ett erbjudande som går ut till kommunerna här runtom kring, med både ett utbildningspaket och en handledningsdel till nyutexaminerade socialsekreterare för barn och familj. Syftet är att hjälpa till att komma in i ett ganska svårt yrke, ett otroligt spännande och häftigt yrke, men svårt. Som de också haft bekymmer med väldigt hög personalomsättning – som de egentligen haft i hela Sverige. Så hur ska vi hjälpa personer med det här yrket så att de blir kvar och trivs? Så det är egentligen syftet

>> Lena: Okej men det är inriktning på just barn och unga?

>> Fanny: Ja barn och ungdomar och unga. Alltså det är socialsekreterarna som utreder där. Hur kan vi få dem att trivas och bli kvar?

>> Lena: Är det en av de svårare delarna den inriktningen?

>> Fanny: Jag tror att det finns flera delar det ena är att det är ett otroligt komplext jobb med väldigt stort ansvar att gå nära utsatta människor barn och ungdomar i svåra livssituationer och fatta ibland ganska svåra beslut runt hur man ska hjälpa de här människorna. Det är ett väldigt ansvarsfyllt och svårt och komplext jobb

>> Susanne: Precis och det berör ju också väldigt mycket när det handlar om barn därför att de kan ju vara väldigt utsatta i sin situation och vi är ju de vuxna runtomkring som behöver stötta och agera.

>> Fanny: Så hur ska vi hjälpa dem och hur är det att vara nära människor i så här utsatta situationer och känna det ansvaret? Vad ska jag göra? Vad är rätt och vad är fel? Ofta är det ju så komplicerade situationer så att den frågan är ju i princip omöjlig.

>> Lena: Ja ... men det är många som är ganska nya som jobbar inom det området då?

>> Fanny: Ja tyvärr så i Sverige överlag så har socialsekreterartjänsterna blivit på gränsen till ett genomgångsyrke. Det är så tufft och svårt så att många rör sig därifrån och då blir det de jobben som finns lediga när man är nytexaminerad. Vilket är otroligt komplicerat för att det är svåra jobb.

Så hur kan vi vända trenden för att det är så viktiga svåra jobb?

>> Lena: Precis ... så man blir inslängd på det svåraste skulle man kunna säga?

>> Fanny: Ja, jag skulle säga det.

>> Susanne: På många sätt tänker jag det också just att vi har myndigheter som erfarenhetsmässigt är väldigt unga. Många är väldigt nya, så det blir också svårt rent resursmässigt att också erbjuda en bra introduktion när man kommer ny på jobbet. Utan många jag har pratat med också kollegor i den här handledningsgruppen berättar att man får en hel hög med ärenden i knät och att det inte finns resurser till stöd och alla är egentligen lika nya. Det blir ett famlande lite grand och det känns inte riktigt, eller inte alls bra. Därför att det är svåra frågor vi står inför.

>> Fanny: Och viktiga frågor som många har pluggat i många år för att få hålla på med.

>> Susanne: Och så är det ju tänker jag, att teori är en sak, men när man sedan står i det här praktiska arbetet så behöver man en annan praktisk referensbok också att dra ur. Och där tycker jag yrkeshandledningen här har varit jättebra därför att man ... det är också ett sätt att bygga sin referensbank rent i det praktiska för man får reflektera ihop med andra och tänka runt det.

>> Lena: Mm ...

>> Fanny: Och det här är ju någonting som har kommit fram på många håll i Sverige att man slängs in i ett jättesvårt yrke och man känner sig många gånger inte helt rustad utifrån att socionomyrket är brett det har inte någon specialinriktning mot utredning på socialsekreterarfunktion. Så det här att hjälpa till med introduktionen i de här yrkena blir ju viktigt.

>> Lena: Så de som går utbildningen, eller handledningen ska man säga är i ungefär samma situation allihop då?

>> Fanny: A, de kan ju vara både yngre och äldre, men de är ganska nya i yrket. Så att syftet är att hjälpa dem in i det här yrket på ett schysst sätt. Där man inte bara ska få en bunt ärenden i knät och känna sig ensam. Det här med introduktion är ju något som har efterfrågats på många håll och som många kommuner på lite olika sätt försöker hitta läsningar på. Hur introducerar vi på ett schysst sätt.

>> Lena: Mm ... Man har inte någon stödperson eller så när man börjar, som en handledare? När man kommer ut då är man flygfärdig och ska göra allt själv?

>> Susanne: Jag tror nog ändå att intentionen finns. Tanken finns om ett mentorskap hos många kommuner. Men att det ofta i det praktiska inte går att upprätthålla, just på grund av resursbrist.

>> Lena: Mm ...

>> Fanny: Många kommuner tror jag försöker skapa såna program och det tror jag är oerhört viktigt. Det här ska vara ett komplement till det.

>> Lena: så det blir förhoppningsvis bättre?

>> Fanny: Ja, jag tror att det måste bli bättre.

>> Lena: Hur många är det som går den här gruppen, eller är det flera grupper?

>> Fanny: Jag jobbar med två grupper, varav Susanne är i en grupp, där vi har varit åtta stycken i varje grupp ungefär. Och då har man först gått en del som är en liten utbildningsdel, som du kan säga lite mer om kanske?

>> Susanne: Ja, men precis en introduktionsutbildning då, ett antal tillfällen, åtta dagar. Där vi har pratat runt olika delar, alltifrån själva utredningsprocessen, metoder, BBIC, barnrätt och ja den typen av, ja grunden vi står på i vårt arbete.

>> Lena: Så et här programmet består av två delar, vad hette den första delen?

>> Susanne: Introduktionsutbildning

>> Lena: introduktionsutbildning och

>> Fanny: Det är en regelrätt utbildning för det här området och sen är det handledningen där vi gemensamt kommer fram till vilka frågor tycker medlemmarna i de här grupperna är angelägna, vilka frågor grubblar de på som är nya i sin yrkesroll. Och att det då blir en möjlighet att då ihop med gruppen och ihop med mig få hjälp att sortera och att vända och vrida på de här frågorna och det beror ju lite på grupperna vilka frågor som är angelägna och det handlar ju om hur man kliver in i den här yrkesrollen.

>> Lena: Okej, hur länge håller man på? Är den första ett år?

>> Susanne: Ja den går under ett år

>> Lena: ja, och sen hur länge håller handledningen på?

>> Fanny: ungefär åtta månader, en gång i månaden, det blir ju ett uppehåll under sommaren.

>> Lena: Kan ni berätta hur det går till, ett typiskt handledningstillfälle?

>> Fanny och Susanne: Haha!

>> Lena: Vad gör ni?

>> Fanny: Vad gör vi Susanne?

>> Susanne: Nä, men jag tänker att vi kliver in ganska förutsättningslöst varje gång och sonderar ut vad som ligger i pipe just nu, vad är det vi går och funderar över eller strå i just nu och sedan brukar vi plocka upp en tråd ur det.

>> Fanny: Precis, jo jag tänker att när vi började den här handledningen så pratade vi om syftet att hjälpa gruppen in i yrkesrollen och vi pratade om hur vi ville ha det och om vilka teman som skulle kunna vara angelägna. Sedan när de kommer varje grupp så börjar vi med att kolla av läget hur det är med alla och sedan vad som är angeläget idag. Så att vi gemensamt använder tiden och det finns ju hur mycket som helst att ta av vardagen och alltifrån hur är det att bo och jobba i samma kommun, vilket är något att grunna över när man är socialsekreterare och ibland är med och fattar ganska tuffa beslut och ett tu tre så springer man på samma människor i mysbrallor på lördagen eller svårigheterna med att fatta tuffa beslut eller hur bekväm man är med rollen, vilket stöd man får, var hittar man stöd, massa olika frågor utifrån den grupp som är med.

>> Susanne: Också mycket om hur tar man hand om sig själv i det här utsatta yrket, hur skyddar man sig.

>> Fanny: Hur tar man hand om sig som socialarbetare så att man blir långvarig.

>> Lena: Så att man orkar med. Men du sa det här att man kanske möter någon efter jobbet, men är det också så att man tar med sig jobbet hem i sitt huvud? Är det svårt att släppa?

>> Susanne: Det kan det vara, där tror jag att vi är olika som individer också. En del har nog lättare att stänga dörren och gå hem och andra har svårare att man tar med sig det, för det ju inget fysiskt jobb på det sättet man lämnar utan man ...

>> Fanny: Men det är ju en fråga som vi verkligen har hållit på med. Hur ... Är man galen om man tar med sig jobbet hem? Och om man nu gör det, vilket de flesta av oss gör någon gång, hur kan man ta hand om det? Varför gör man det och hur tar man hand om det? Att man gör det någon gång ibland – så brukar livet vara, men när det blir mycket, hur får man stopp på det? Så att det är ju en fråga apropå hur man tar hand om sig.

>> Lena: Ja, man måste ju återhämta sig så att ...

>> Fanny: Ja ja! Familjerna som möter socialsekreterare är ju betjänta av att det är samma socialsekreterare. Den här personalomsättningen som är just nu på kommuner runt om i Sverige är ju problem för kommunen, men till syvende och sist går det ju ut över de familjer som söker hjälp, som hela tiden behöver börja om, berätta om. Försöka hitta en ny relation och tillit till sin socialsekreterare som ska vara med och fatta beslut som ibland är jättestora för deras familj och deras barn. Så att få stopp på rotationen blir ju viktigt för de utsatta människorna. Och då behöver man vara rädd om sig så att man orkar med sitt jobb.

>>Lena: Ja, jag tänker när ni sitter på de här tillfällena nu och pratar om olika fall. Hur gör ni med sekretess?

>> Fanny: Haha, jag ska ärligt säga att vi pratar inte så mycket fall. Vi pratar kanske inte så mycket om andra, som om ER.

>> Susanne: Det har nog varit mycket mera fokus på oss själva, så att säga, i yrkesrollen. Och är det fall tänker jag så handlar det kanske mer om situationer.

>>Fanny: Som akutsituationer eller att springa på någon utanför jobbet, så mer utifrån er. Men sekretess är ju ändå något som den här gruppen, socionomer, socialsekreterare är ju vana vid att hantera sekretess. Och att vi ändå börjar gruppen med att prata om när vi att det vi pratar om stannar här. För även om vi inte pratar om familjer, så pratar ju människor om sig själv och att det ju är angeläget att också det hanteras varsamt att man ska kunna prata om ifall man känner sig dum eller situationer som inte blir bekväma.

>> Lena: Jag har förstått att situationen för nya socialsekreterare är ganska tung då. Men känner du att du ändå har kommit rätt, att du har hittat rätt.

>>Susanne: Ja, jag tänker absolut att jag är på rätt jobb och vill ju gärna hålla och fortsatt på det här jobbet. Men jag tror att det här har varit ett andningshål för mig. Väldigt värdefullt när man få komma så här och släppa vardagen lite och reflektera över det man står i varje dag, fast på en annan arena en annan plattform. Och att få ta del av andras reflektioner och erfarenheter är ju också ett sätt att se din egen situation utifrån andra perspektiv som också blir väldigt värdefullt tänker jag.

>>Fanny: Vad är det du gillar vad är det som håller dig kvar i jobbet.

>> Susanne: En jättestor fråga, nånstans det låter så präktigt, men nånstans möjligheten att kunna göra skillnad, men också att jobba i förändringsprocesser och kunna få gå med människor en bit på

vägen och försöka kunna förändra situationen för barn så att de får bättre förutsättningar i sitt vuxenliv.

>>Fanny: Jag har ju jobbat länge i det här skrået och jag är ju socionom och har jobbat som socialarbetare. Jag tycker ju det är ljuvligt svårt svårt men så ljuvligt att få möta människor i svåra situationer och att få vara en del i en process när många gånger löser sig. Det är en otrolig resa att få vara med människor i. Och så människors kraft och förmåga, utvecklingsförmåga, precis som att få återhämtning att få vara i de delarna av livet. Att få använda sin vardag och arbetstid till meningsfullheter och viktigheter, det är gott.

>>Lena: Tycker ni att det är något vi har missat, som vi borde berätta här om den här handledningen?

>> Fanny: Jag vet inte om handledningen, men om yrket. När vi pratar här så pratar vi om att det är en ganska tuff situation att kliva in i yrket. Men det jag ändå vill förmedla, som handledare och som att ha jobbat 22 år i det här skrået. Så vill jag ändå säga att det här är ett underbart jobb, socialt arbete och socialsekreterarrollen är oerhört viktig och kan vara ett oerhört kreativt och roligt jobb. Bara vi hjälper människor att komma in i det är svårt, komplext, men oerhört meningsfullt och kul.

>>Susanne: Det är det och jag tänker också, första delen, introduktionsutbildningen, fyller en jätte viktig funktion därför att traditionellt sett så var man socionom när man jobbade i socialtjänsten, nu har vi ju en ganska skiftande yrkesbakgrund till många delar. Att få ett omtag där, att på något sätt man bygger grunden är viktigt.

>>Fanny: Det du pratar om är att det är väldigt svårt att rekrytera socionomer nu och att man tar in många likvärdiga yrkeskategorier men som inte har exakt samma utbildning och då behövs den här introduktionen, utbildningsdelen, ännu mer. En del av dem har inte läst den lagstiftning som behövs, eller olika delar, så då blir ju den teoretiska delen också väldigt viktig.

>>Lena: Så om man nu är nyutexaminerad socionom, eller inte socionom men något liknande då, och känner att jag vill gå den här utbildningen. Det här låter ju jättebra. Vad gör man då?

>>Fanny: Ja, vad gör man Susanne, för det vet inte jag. Jag sitter ju på insidan ...

>>Susanne: Jag blev ju ... när jag började så kom min chef och sa: "Jag har anmält dig till den här för jag tänker att den här är bra. Så den känner jag en oro litegrann, för det är inte bara stor omsättning bland socialsekreterare utan även ganska stor rörlighet bland chefer inom socialtjänst och jag tänker att man kanske behöver vara aktiv och marknadsföra sig mot kommunerna så att inte den här funktionen och det här verktyget tappas bort. För jag tänker att det är väldigt viktigt och jag hoppas att man fortsätter att ta tillvara det och att man fortsätter att skicka hit sina medarbetare.

>>Fanny: För FoU finns ju till för kommunerna och programmet är ju skapat för de kommuner som hör till det här FoU:t, FoU i Sörmland. Så det är ju en service och en hjälp till de kommuner som hör hit i Sörmland. Så det gäller bara att det finns kunskap runt om på socialtjänsterna.

>>Susanne: Absolut, jag tänker att det här är ett viktigt verktyg och redskap för att få medarbetarna att orka stanna kvar i yrket.

>>Lena: Då är det upp till oss på FoU i Sörmland att se till att det kommer ut.

>>Fanny: Verkligen

>>Lena: Då får jag tacka så mycket för att ni ville komma och berätta! Och till er som lyssnar vill jag säga tack för att ni lyssnade och berätta att nästa avsnitt av FoU-podden kommer att handla om tjänstedesign. Så hoppas ni är tillbaka och lyssnar då.

[Musik]